

Le Baron de Briez

BUEZ

Non mentionné au 142
OLLIVIER

SANTEZ GENOVEFA A VRABANT

VAR EUN TON ORDINAL

Me o suppli compagnunes,
Da glevet cana eur vuez,
Da Genovefa a zeo gred,
Melezour d'an itronezed,

A Vrabant e oa guinidic,
A lignez nobl ha pinvidic,
Christenez mad e voa ive,
Guir servicherez da Zoue.

Pa voa en he bugaleach ;
Hi a gare an hermitach ;
En eur c'horn a jardin e zad,
Ne met eno n'em gav er vad.

He mamm ouz e c'honsideri
Eun deiz a c'houlennas outi :
Penos va merc'hic hermites ?
Ha na deuet hu ket d'ar palez.

Va mamm e cornic ho jardin
Me a meus eur bouquet divin ;
M'em meuz eno eur melezour
An autrou Sant-Yan-Badezour.

Allas ! va merc'hic emezi,
C'houi n'en noc'h ket evit souffri
Ebars en dezert e zeus poan
Ne andurfec'h quet a gredan.

Karoc'h egued fourdilizen
E voa ar plac'h ma a dra certain,
Quen a deuet da vit e foltret
Da gass d'an noblanç da velet.

Eur palatin, Sifroi hanvet,
He renomme e deus clevet,
Hac a zisquenoas en Brabant
Gant eun equipach excellent.

Ractal vel ma oa erruet
En ty e zad he n'em rentet
En em brezantas er pales
Saludi ar Prinç hac ar Brinces.

Goude o beza saludet,
E menad n'eus goulennet,
M'en vije ar brinces yaouanq
Qu'en monet da Vrabant.

He zad dont da gonsideri
E voa avantajus ar parti
A roas karg d'he mamm neuze
Da c'hout a hi zimeje.

Va merc'h prest en em preparat
Eru zo eur Prinç d'ha gac'het ;
Eur palatin a voad hael,
Quender gompez d'an Impalaër.

Me nemeus nemet seitec vloaz,
Ha dre ze hon re yaouanq c'hoas
Ne non c'hoas nemet eur buguel
Da vont da suit an Impalaër.

Evel an eol pe ar c'hristal
E c'hantreas ebars ar zal,
Ar palatin zo estonet,
O consideri e guenet.

Gant honor a perseveranç,
Ec'h eus dezan ar reveranç,
He furnez hac e modesti
A boe meurbet d'he fantasi.

Mæs pa voa parlantet dezi
Var ar sujet da dimezi
E chanchas a liou e bizach,
Ar palatin e remerquas.

Ne oufle den consideri
Peguement a velancoli
A gonserve ar palatin
Gant aoun kaout refus diouti.

Eur mis anter eo padet
Solenniteo an eured,
A sonnerien, ar bal, an danç,
Visite bemde gant noblanç.

Sifroi c'houi oc'h eus eureujet,
A gaeran demeus ar merc'het,
Evit monet ganec'h d'ho ty,
Diouallit ne defe annui.

Biviquen annui ne devo
Evit queit ma vezi beo,
Ne quet evit cavet annui
E c'houlennan da zont d'am zy.

Sifroi e vezo preparat
Da vont da Treves gant e bried
A voa gant e dad recevet
Gant cals a joa hag a respect.

Daou vlavez hanter e zint bet
Hep bean gant netra tourmantet
Bras e voa ar fidelite
A voa entre an daou bried-se.

Quen a deuas Abderam,
En adversaour bras da roue,
Da brometi a dra certain
Massacri an oll gristenien.

Biscoas distruj ar zoudardet
Evit eur vech na ve goelet
A dal Sodom a Betsabe
Beteç Tour e bad e arme.

Tri-uguen mil zoudardet,
Ha daouzec mil a zragonet,
A voa gant Martel dirag Tour
Ha c'hoas e c'houlennan zicour.

Scriffa e eure d'an noblanç
E Allemagn, a Spagn, a Franc
Dont assistan Charle Martel,
A voa general er brezal.

Sifroi, unan a re vrassan,
A vache ive da gentan,
Hac e voa dean discrifet
Monet gant ann Allemagnet.

Siffroi, al lizer pa welas,
Genovefa a gonfias
E diegues e oll vadou
Da gonfidant hanvet Golo.

Neuze pa oe prest e arme,
E bartias en hano Doue
Hac e oa gant Martel recevet
Gant cals a joa hag a respect.

A drugare ann Eternel
A deu a victoir gant Martel
Abderam zo bet lazet
En Tour hag e oll zoudardet.

Pe oe achu ar gombat ma
Da velet e Genovefa
En deus digaset Siffroi
E zijenti hanvet Lanfroi.

Itron, setu ama kelou
Lizeriou digant an autrou ;
Er paquet e zeus eur present
A dal eur som bras a arc'hant.

Lavaret a ra d'an itron
Ez ann autrou da Avignon
Ha da Narbou evit quemer
Roue bras a Sarasinet.

Evel ma clevas quemem-se
E ze c'hoas d'an arme
E scrivas buan dre Lanfroi
Eur lizer goel drist da Siffroi.

C'houi Siffroi a zo en arme
En danger braz eus ho pue
Mes ho Genovefa a zo
En quen bras danger gant Golo.

Penevert ne meuz quet c'hoant
Pronoci comzo insolant
Me lavarfe ar propositiono
A gleo an itron gant Golo.

Golo a voa eun intandant
A voa bemde communament
En compagnez an Itron,
En despet d'he opinion.

Toll evez papillon bian
Hac na vez losquet gant an tan
An tan euz an impurete
A zo nez kalon nos a de.

Na sonjfes en devotion
Hag en modesti an itron
Ne laques da speret
Da garant nep a skaro quet

Pa vel ervat ar mechant ma
N'el quet deceo ar Brinces man
Ar soupçon en deveus sonjet
Laquet e calou e fried.

A ma eo guelel an impi
O commanç c'hoari e dragedi
Ember e velfet christenien,
E oll dreitourach pen da ben

Eu c'heguiner a oa en ty
A bet a voa o servichi,
A voa karet gant an itron
Abalamour m'oa den guirion.

Rei a eure an intendant
D'ar c'heguiner commandamant
Mont d'he c'hamb pa vije cousquet
Hac e laquat o c'hemeret

Kaer a doa an daou innoçant-se
Quemer an douar hac an év
Da zonet eno da destou
Eus an dreitourouzou Golo.

Allas ! Allas ! ons ar gibet
Mervel paour kes e vezo red
Ni a rai pinijen hon daou
Eus an dreitourouzou Golo.

Quemeret voa ar c'heguiner
Hac en laquat prisonnier
Genovefa a vo laquet
Ebars en eur gambr alc'hueet.

Eno e gombate oute
Abalamour de chastete,
Scrifa ra Golo lisero
Ha cass messenger d'an autrou

A lavaret a voa decevet
Gant ar c'heguiner he bried
Scrifa eure an autrou
Da laquat Drogan d'ar maro.

Laquat Genovefa ive
Er prison ken ma eruje.
Pa ve bet pamb mis er prison
Neuze vouilloudas an itron

Hep sicour, na goulou, na tan.
Hi a chanchas e mab bian
Incotinant ma voa ganet.
E gristenien e deveus gret

Gant aoun na varge diganti ;
Hac en he hanvas BENONI.
Sevel a re Golo ar vrud
Communament e toues an dud

Penos Siffroi a vo beuset,
O sonjal cavet e bried.
Cassa a euré e vagueruz
Da c'houlén digant ar Brinces

Ma carje dont d'he eureji
E roje liberte dezi.
Ar zantes a voe quelennet
Gant ar rouanez deus ar bed ;

Ebars er gampr pa entreas
Eur façad deza e roas
Ennes eo tol al lealdet
A boa da Siffroi prometet !

Ma vijes fidel emezi
Pa voas laquet da vestr en ty
Te a vije recompenset,
Pa vije eru va fried.

Arriout a ra lizerou
E tistro d'ar guer an autrou.
Pa gleo Golo e teu ar c'hont
Eza da Strabourg d'he rencontr.

Mont a ra dy ar sorcerez
Hac a voa c'hoar d'ar vagueruz
Hac rei dezi aour hag arc'hant,
Quement ma vije content.

Me meus eur melezour ardant
Eme ar sorcerez mechant,
Hac rei da Siffroi guelel
Ar pez n'em deo c'hoarvezet.

Pa voa zur demeus he afier
E yas joaüs e bars en kaër
Ma voa gant ar c'hont recevet
Gant cals a joa hac a respect.

Neuze e tennas a gostez
Da c'hont outan a virionez
Var ar sujet eus e bried.
A rent e galon contristet.

Golo a lavaraz dezan
Ne doueti quen emezan
Demeus e infidelite,
A zo drejudi d'ho bue

Ouspen e me an den mechant
Me aneve eur vreg vaillant
A ziskello en ho presans
Quemen zo gret en hoc'h absans.

Siffroi neuze ous e glevet
A zo contantet e speret
Evel darn deus ar gristenien
O tont da gredin sorcierien.

Monet a reont assembles
O daou da dy ar sorcerez
E eun toul didan an douar
Elec'h na oa na eol na loar.

A sorcerez a allumas
Diou c'holoen gaëra a goar glaz
Leiz eur bezel demeus a zour
Laquat dindan eur melezour.

A ra dezan teir guech guelel
Ar c'heguiner gant e bried.
Neuze ec'h ordren da Golo
Da vont d'he laquat d'ar maro.

Hi hac e mab Benoni,
Ro de ar maro a guiri.
Golo sur demuez e affer
A sistroas joaus d'ar gaër.

A lavaras d'he vagueres ;
Gret ar vec'h ma eus ar Brinces
Roet a setañ gant e fried.
Evid ma vije distrujet :

Hi ha e mabic Benoni
A varvo sur em fantazi.
Eur plac'h yaouank e voa en ty,
Eur verc'h d'ezi ho zernichi

Touchet euz a compassion
A ias da gavet an itroa
Allas ! emezi ma mestres :
Gret ar verc'h ma eus ho puez ?

Deut ar setans gant Golo
Evid ho lakat d'ar maro.
Lavarit d'in ma mignonez
Petra vo gred d'am buguel quez ?

Allas ! ma mestres emezi,
Mervel rañ quercouls a c'hui.
Va mignonez, ma am c'heret
Grit eur blijadur em requet.

Digasset din liou a paper,
Evid ma scrivin eur billet,
Evid ma scrivin eur lizer.
Da laret adieu d'am bried !

Pa vezo Golo o coannia
C'hui ello monet da vita,
Hac en deuler em c'habined
Eur c'houlz bennag e vo cavet

Adieu, emezi, mr bried,
Me ia d'ar maro en ho requet :
Biscoas nemeus gret resistans
Da souffri d'oc'h obeissans.

Rei a enre an intendant
Da zaou vevel commandant
En eur c'hoat donet d'ho laza,
Ha sigas ho zeod deza.

Sevel a eure quent an de
Ha cass gante an daou den-ze.
Pa voent erruet er prison,
E voa divisket an itron.

E ront n'ezi var e zro
Eur goz ventellie d'e golo
Pa voant erru ebarz er plas
Unan a den eur gontel noas

Evid laza et Benoni
Voa entre e diouvrec'h ganti
Ne doa lavaret guir a bet :
Neuze e gommansaz prezeg

E za d'an daoulin diraze
D'o supplia en hano Doue
He laza quet he buguel
Nerenqjequet diou vech mervel.

An daou servicher gant truez
A lezas gant o buez
Ha goude ho zrugarekat
Ec'h antreas don eur c'hoat,

En eur rivier pa dremenas
Diamant Sifroy he dantas
Da redez gant an dour roulant
Pa voa kaus demeus e zourmant

Evid emezi n'am ho quet
En beq fesson poan o velet
Ar meiq se eus hon union
Epad or separation.

An diou noz quenta e zeo bet
Dindan eur derven ho cousquet
Hep souffri na poan nac ennui
Nemet damant d'he Benoni

Eun druez e oa o c'hevet
Pa en em gavas dilezet
Allas ! emezi ma buguel,
Er vech ma e renquin mervel !

Guerc'hes Mari petra a ra ?
Ne meus mui a lez em peultrin
Ne den gritan nemed ar goad !
Ne gav mui eur strill a lez mad

O va Doue oll buissant !
Ho pet soign eus an innoçant ?
Roit dezi ar man da zebri,
Vel ma roit d'ar malvriFi.

Neuze e tisquen ar Verc'hez
Er c'hoad, da gavet ar Zantez,
Da zigas desi eun heizez
A voe d'ho buguel magueres.

Quemeret e mabic c'risten,
Ha dent da guichen ar feuntin ;
Setu aze d'ec'h enn heizez
A voe d'ho buguel magueres.

Ar blezi, ar loeuen mechant
A voe deze obeissant :
Bemdez e teuent d'he enori,
Ha da renta bisit desi

Er choad e voo eur porc'hel gue
A deue d'he goelet kemdez,
Da durnial an douar dezi,
Da gavet queler da zebi.

Pa voa an daou vloa tremenet
Eun Æl a zo deut d'he guelel,
Hre a ro dei eur groas arc'hant
Hac eur crucifix olifant.

Courach, va merc'h na scuisit get
Eun dez arrio vii delivret :
Preparet eo a gurunen
A ielo eun devez var ho penn.

Pa voa ar bemp bloa tremenet,
Da vela eo en em laqet ;
Var e daoulin dirac ar groas
Evelen outi e gomzaz.

Pedos emezi ma Doue !
Hac er c'his ma e chomin-me
Hana ne ket awalac'h pem bloas
Da veza bet ar poanniu bras.

M'am be tanet o ilisou,
Ha renverset ho anteriou,
Eui bije ho coler apeset
Gant an daelo a meus scuillet.

Petra va Doue a meus gret
Da veza quen abandonnet.
Dija a meus encourajet
An usach am boa da brezec.

Mæs mui tra a gresq va foan
E c'heo ma bugueli bian.
Ar gracifi dre viracl bras.
Evelen outi a gomzan :

Hame, va merc'h petra meus gret
Da veza ous eur groas staguet ?
Guir eo ho mab a gresq ho poan
Va hini n'en de quet bian.

Guelel, ma Mam, Yan, Madalen.
Rannet hor c'halon em c'hichen
Cetus ar sanlez consolet
Gant ar voez Zalver ar bed ;

Ne c'houlen mui nemet poaniou,
Hac ar c'hruella tourmanchou.
Pa voa eun deves an Autrou
O sellet eus a baperou.

Ec'h erruas gant ar billet
E devoa skrivet e bried.
Na ouffe den consideri
Er c'hiac'har, e velanconi,

Tost e d'he galon ranna
Pa lennas an tam paper ma
Sifroi na neus mui a repos,
Na all cousquei na de na nos.

Gant eur voez en lavaras deza,
Te zo eun den a c'hruella ;
Te teus lazet da vab ena
Ha Drogan, ha Genovefa.

En em lakat a ra express
Da vont d'ar chasse eun deves
Na ma recontras eun heizez
En rentas en coat ar gontez.

— 4 —

Er c'havern eo en em dec'hed,
A dreiz quein ar Zantez cuset ;
Sifroi a voa estonnet bras
Form eun feumeulen pa velas,

Pa velas form eur feumeulen ;
Ha eun heizez en e c'hichen,
Eur voez a lavaras dezan :
Sifroi, Genovefa homman

Perac oc'h aze er guis ze
Er form ze gand a leonet gouê?
Me zo eur vreg eus a Vrabant,
A zo seiz vloas zo en tourmant

A zo seiz vloas on retiret
Gant aoun rac coler va fried
Greg a Vrabant d'in lavaret,
O c'hanoc'h-hu pe ano a ret ?

Genovefa a voant hanvet,
Eur palatin voa ma fried,
Kri vije 'r c'halan na velje,
Tost da c'haver neb a wije.

Guelet ar Prinç hac ar Brinces
A semplet o daou assembles
Ha pa voant o daou dissemplet,
Ar Prinç goulen eus e bried ;

Pelec'h emtan ar c'hrouadur
En deus eun tad quen dinatur ?
Sifroi beo dre c'hras Douc,
Cetu e vaguerz aze...

Incontinent pa zistroas,
En e c'hichen en eur c'havas,
Hac eur dornad queler ganta
Da rei d'he vamm evit leina.

Ordern a ra da vevellou
Mont da guer da vit habijou
Hac eur c'haros equipet mad,
Evit donet prest d'ho c'herc'hat.

Bevet ho deveus assembles
Eur bloas gant cals a zantelez,
Genovefa a zecedas,
Ar Prinç hag e vâb e chomas

Ma ejont o daou assembles
Da dremen o rest ho buez
Da plas ma voa Genovefa
Dober pinijen a vrasa.

Genovefa, ni ho suppli
Da gavet sonj ac'hanomp-ni
Troit divarnomc an teir goalen,
Brezel, quernez, hac ar vocen.

AN AEL HAG AR BUGUEL

VAR DON : Me meus choaset eur vestres en escopi Treguer

Eun de, eur rosen sauvach
En dour en em zelle ;
Ebars er foug e imach
Souplamant a grene :
Var bor an dour eur buguel
A jomme sebeset
O velet an ev huel
Dre ar voas skeudennet.

« O me gar a vue !
Eme ar buguel coant
« An douar am gaf ive
« D'ho fest rejouissant
« Peger douc e en draouen,
« Avel fresq ar mintin !
« Peger flour ar spoën
« Fleurisset é an hym ».

Neuze ar rosen sauvach
D'am avel en repos,
A gonte e langach,
E fijadurio nos

Gant joas bras a receive
Beb mintin ar glisen,
Rayon an heol da greiz-de,
D'an abardae prisen.

« Pa velana an alc'hueder,
Eme an innoçant,
« O nijal ebars en ér,
« Var zu an Oriant,
« Ne garfen quet elvetan
« Passeal ken lijer,
« Re douc é ar vue man,
« Vit beza tremener.

Eun deillen sec'h. o kuezza
Deus eor blank anter glas,
A lakas pront da rida
An dour sker eus ar voas,
Ar rosen a lavare ;
En enni e unan !
« Ne garfen ket evelse,
« Distaga ken buan.

« Paour kez fleuren eme an ael
« Pres' na vont d'an anvou,
« Ar buez man zo hevel,
« Eur ar mor a zaelou.
Assembles gant ar rosen,
E kemer ar buguel :
En eur zevel e noabren
E kan a voes huel :

« Evurus ar fleuren tener
« Tennet dre garante,
« Eus a dindan an domder
« Arog anter an de.
« Ar zeven a deu buan
« Da vankat er vue ;
« Evurus ar buguel bian,
« Zo galvet gant Douc.

FIN